

Др ГОРДАНА СТАНКОВИЋ,
доцент Правног факултета у Нишу

УДК 347.9 + 347.513

ПОСТУПАК ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ ПРОУЗРОКОВАНЕ НЕОСНОВАНОМ ПРЕТХОДНОМ ИЛИ ПРИВРЕМЕНОМ МЕРОМ

1. Поступак обезбеђења, као део извршног поступка, представља посебан поступак привремене, провизорне правне заштите. Састоји се у обезбеђењу будућег остварења одређених потраживања повериоца, иако још увек нису испуњени услови за принудно извршење тог потраживања, кад прети опасност да ће његово будуће остварење бити осуђено или знатно отежано. Предузимањем законом одређених мера принуде у овом поступку правне заштите обезбеђује се касније успешно спровођење поступка извршења, као дефинитивног и завршног поступка у пружању правне заштите. Зато се и поступак обезбеђења јавља и као нужна допуна система правне заштите.¹⁾

Правна заштита у поступку обезбеђења пружа се од тренутка у коме је дошло до спора између две стране у једном грађанско-правном односу па све до тренутка када буду испуњени услови да се спровођењем поступка принудног извршења коначно успостави поремећена равнотежа у том правном односу, која је била повод за тражење и пружање правне заштите, и тако дефинитивно саобразе факта праву. На тај начин, поступак обезбеђења омогућава пружање привремене и ефикасне заштите повериоцу од тренутка кад је због повреде његовог права дошло до спора па све до дефинитивног намирења повериоца и коначног остваривања његовог права.

Према Закону о извршеном поступку,²⁾ средства обезбеђења, која стоје на располагању повериоцу ради обезбеђења будућег остваривања његовог потраживања и која се користе у поступку обезбеђења, су: заложно право на непокретности, претходне мере и привремене мере.³⁾

¹⁾ Видети: Благојевић, Б. — Систем извршног поступка, Београд, 1938, стр. 597.

²⁾ Сл. лист СФРЈ бр. 20/78 од 21. 4. 1978. г., у даљем тексту ЗИП.

³⁾ Чл. 245. ЗИП редигован је тако да се може закључити да су законом предвиђена само наведена три средства обезбеђења. Зато и проф. Марковић сматра да су средства обезбеђена таксативно одређена законом (Марковић, М. — Извршни поступак, Ниш, 1978, стр. 99). ЗИП у низу својих одредаба предвиђа још нека средства обезбеђења која не набраја у чл. 2450 осталим средствима обезбеђења детаљно: Трива, С. — Судско извршно право, Загреб, 1980, стр. 320.

2. Поступак обезбеђења пројектован је као поступак којим треба да се отклони могућност да за повериоца настане штета до које би евентуално могло да дође зато што ће до коначног остваривања његовог материјалноправног захтева доћи у једном каснијем тренутку. Средствима обезбеђења спречава се дужник да располагањем својом имовином осујети или онемогући касније дефинитивно намирење повериоца у поступку принудног извршења. Могућно је, међутим, да се одреди и спроведе неоснована мера обезбеђења тако да она самим тим доведе у опасност дужникова права и правне интересе. Дозвољена и спроведена претходна или привремена мера лишава дужника државне, употребе и коришћења ствари. Под одређеним условима могућно је да његове ствари буду и продате у поступку обезбеђења. Неосновано одређено и спроведено средство обезбеђења може да изазове и проузрокује и мању или већу штету извршном дужнику. Чак и кад суд, по службеној дужности или на предлог извршног дужника, донесе одлуку о укидању неосновано одобреног средства обезбеђења, правне последице овог решења, због његове правопреображајне, конститутивне природе настају тек моментом правоснажности овог решења. Тако ће интереси извршног повериоца бити заштићени и у току поступка по правном леку вођеном подводом овог решења, док ће у том читавом периоду извршни дужник сносити последице ове неосновано одређене и спроведене мере обезбеђења.

Разлози правичности налажу да се предвиди и омогући заштита извршног дужника од задирања у његову правну сферу и опасности у коју га доводи обезбеђење повериочевог захтева. Због тога правила извршног процесног права посебно предвиђају, за случај да је неосновано одређено средство обезбеђења, право да дужник тражи, поред укидања спроведених радњи обезбеђења и обустављања поступка обезбеђења, накнаду трошкова поступка и накнаду штете коју је евентуално претрпео неоснованим спровођењем поступка обезбеђења. Осим тога, предвиђено је и право да извршни дужник тражи, као услов за одређивање привремене мере, полагање „јемства“ (кауције)⁴⁾ у циљу обезбеђења репарације штете која би му могла бити нанета неосновано одређеном и спроведеном мером.⁵⁾

Средства обезбеђења се дозвољавају на тражење и ризик предлагача — извршног повериоца. У случају да се испостави да ова средства ипак нису била оправдана, тако да је дошло и до неоправданог задирања у правну сферу дужника чиме му је била проузрокована штета, повериоца погађа дужност накнаде причине штете. На тај начин правила судског извршног права предвиђају и омогућавају ефикасну репарацију неоправдано причине штете која је била проузрокована спровођењем поступка обезбеђења.

⁴⁾ О неадекватној употреби термина „јемство“ детаљно: Трива, С. — *op. cit.*, стр. 240.

⁵⁾ Правна правила предратног извршног права предвиђала су право извршног дужника да тражи да се према странци по чијем је предлогу привремена наредба била дозвољена изрекне и новчана казна због злоупотребе процесних овлашћења ако је било очигледно да је привремена наредба била издејствована из обести.

3. Према одредбама ЗИП, извршни дужник има право на накнаду штете коју је претрпео због неосновано одређене претходне или привремене мере (чл. 260. и 274. ЗИП). Ово право на накнаду штете припада извршном дужнику под условима предвиђеним ЗИП. Истовремено, прописима ЗИП предвиђен је поступак за остваривање овог субјективног права. Тако је прописима истог закона, прописима судског извршног права, предвиђено не само материјалноправно овлашћење, већ и поступак за његово судско остваривање. Законодавац је настојао да омогући ефикасну и једноставну репарацију штете проузроковане неоснованим одређивањем претходне или привремене мере, да омогући комплексну правну заштиту. То је и разлог што се овај поступак знатно разликује од поступка по коме се уобичајено поступа кад је у питању накнада штете. И поред тога, овом поступку у нашој литератури није посвећена одговарајућа пажња,⁶⁾ тако да нема радова у којима је овај поступак анализиран.

4. Према одредбама ЗИП, извршни дужник има право на накнаду штете уколико су средства обезбеђења била неосновано одређена. Привремена мера и претходна мера су неосноване:

— кад се утврди да нису постојале законске претпоставке за њихово одређивање,

— кад се накнадно утврди да није постојало потраживање које је требало обезбедити, и

— кад није постојала опасност (субјективна или објективна) ако је она била услов за одређивање одобрене мере обезбеђења.

Дужник има право и на накнаду штете проузроковане одобреним привременом мером коју извршни поверилац није оправдао (чл. 274. ст. 1. ЗИП). Одобрена привремена мера није оправдана кад извршни поверилац, у чију је корист она одређена, није покренуо парнични поступак или није покренуо други поступак у року који му је суд одредио (чл. 272. ст. 1. ЗИП).

5. Извршни дужник стиче право на накнаду штете уколико је одобрена претходна онд. привремена мера укинута као неоснована. Претходна мера се укида по службеној дужности⁷⁾ или на предлог извршног дужника,⁸⁾ док се привремена мера укида само на предлог извршног дужника.⁹⁾

⁶⁾ Видети нпр.: Лазаревић, А. — Основи извршног поступка, Скопје, 1956, стр. 234, Воргић, Н. — Извршни поступак, Нови Сад, 1969, стр. 171, Камхи, С. — Извршни поступак, Сарајево, 1966, стр. 134, Марковић, М. — оп. cit. стр. 107.

⁷⁾ Суд ех effo укида одобрену претходну меру уколико у року од 15 дана од дана протека времена за које је одређена не буду испуњени услови за принудно извршење (чл. 260. ст. 2. ЗИП).

⁸⁾ Суд укида одобрену претходну меру на предлог извршног дужника:
1) ако извршни дужник положи суду износ потраживања које се обезбеђује са каматом и трошковима, 2) ако извршни дужник учини вероватним да је потраживање у време доношења решења о одређивању претходне мере већ било наплаћено или довољно обезбеђено, 3) ако је правоснажно утврђено да потраживање није настало или да је престало, и 4) ако извршни поверилац не поднесе предлог за извршење у року од 15 дана од дана кад су наступили услови за принудно извршење уколико су они настали пре протека времена за који је претходна мера била одређена.

⁹⁾ Привремена мера се укида на предлог извршног дужника: 1) ако поверилац у одређеном року није покренуо парнични или други поступак, 2) ако

Обавеза на накнаду штете настаје од оног тренутка када је на ступио који од услова за укидање дозвољене претходне одн. привремене мере из чл. 260. и 274. ЗИП. Извршни поверилац није одговоран за штету која је настала након момента од којег је извршни дужник могао да предложи укидање претходне одн. привремене мере иако су за то били испуњени услови.

Између проузроковане штете и неосноване претходне одн. привремене мере треба да постоји однос узрочности. На томе посебно инсистира и сам законодавац у чл. 274. ст. 1. ЗИП: настала штета треба да буде резултат околности да је извршени поверилац пропустио рок одређен за покретање парничног поступка или другог поступка и тако није оправдао одређену привремену меру која се тиме показала као неоснована.

6. Обавеза на накнаду штете извршног повериоца извршном дужнику заснива се на принципу објективне одговорности. Обавеза за репарацији штете у овом случају произлази из саме чињенице да је извршни поверилац тражио да се одреди средство обезбеђења, да је оно било одређено и спроведено на његов предлог и у његову корист а на његов ризик. С обзиром на околност да је извршни поверилац претрпео неуспех у поступку, јер је укинута одређена мера обезбеђења, пошто се испоставило да је била неосновано одређена, странка која је претрпела неуспех у поступку, дужна је да сноси и штете не последице које су настале, без обзира што она за настalu штету није крива.

На одговорност извршног повериоца за накнаду штете, по схватању проф. Триве,¹⁰⁾ нема утицаја околност да ли је он у неком новом поступку, који је касније вођен, после обустављања поступка обезбеђења, успео да оствари своје потраживање.

7. Извршни поверилац, као предлагач неоснованог средства обезбеђења, дужан је да накнади извршном дужнику сву причињену материјалну штету. Накнада треба да буде потпуна и да обухвати и стварну штету и измаклу добит.¹¹⁾

8. Своје право на накнаду причињене штете извршни дужник може да оствари само у поступку пред судом обезбеђења без обзира

је истакло време за које је одређена привремена мера, 3) ако су се околности, због којих је привремена мера била одређена, промениле доцније тако да мера више није неопходна, 4) ако дужник положи суду износ потраживања које се обезбеђује са каматом и трошковима, 5) ако извршни дужник учини вероватним да је потраживање у време доношења решења о одређивању привремене мере већ било наплаћено, 6) ако је правноснажном одлуком утврђено да потраживање није настало или да је престало, и 7) ако дужник положи „јемство“ одно. одређени иснос на име обезбеђења.

¹⁰⁾ Трива, С. — *op. cit.* стр. 341.

¹¹⁾ У литератури се среће мишљење да је у предратном праву обим накнаде штете зависио од врсте обезбеђења. Кад је била у питању штета изазвана неоснованим предлогом за претходно извршење и извршење ради обезбеђења, извршни поверилац (тражилац извршења) је дуговао извршном дужнику (извршенику) само обичну (стварну) штету и не и измаклу добит. Накнада штете изазвана неоснованом привременом наредбом обухватала је и стварну штету и измаклу добит. Видети: Ћуља, С. — Грађанско процесно право, Ванпарнични поступци, Београд, 1938, стр. 185.

што се ради о материјалноправном овлашћењу које се редовно шти-
ти и остварује, у случају спора, по правилима парничне процедуре.
Одлуку о накнади ове штете не доноси парнични суд већ суд обез-
беђења тако да није потребно нити је могућно да се о овом материја-
лноправном захтеву одлучује у самосталној парници. Одредбама чл.
260. ст. 4. и чл. 274. ст. 1. ЗИП искључена је примена правила парни-
чног поступка који је за заштиту грађанскоправних овлашћења ове
врсте редовни правни пут правне заштите.¹²⁾ Тако је за решавање спора
о накнади штете настале у поступку обезбеђења, редовни правни пут
један од извршних поступака — поступак обезбеђења.

9. Вршење и заштита права на накнаду штете зависи од ди-
спозиције титулара овог права. Право на накнаду штете изврши ду-
жник, као поверилац, може да оствари само ако покрене поступак
за накнаду штете пред судом обезбеђења. Поступак за накнаду ове
штете покреће се предлогом.

10. Право извршног дужника на истицање захтева за накнаду
штете пред судом обезбеђења није временски ограничено.¹³⁾ ЗИП не
предвиђа рокове у којима може да се тражи накнада штете у по-
ступку обезбеђења. Из тога би се могло закључити да извршни дуж-
ник може да тражи накнаду у оним роковима који су предвиђени
ЗОО и у којима се и иначе може тражити накнада штете у редов-
ном парничном поступку.¹⁴⁾

Постоји схватање да би рок за тражење накнаде штете треба-
ло одредити применом аналогије као и рок за тражење противизвр-
шења (чл. 59. ст. 2. ЗИП).¹⁵⁾

Право на накнаду ове штете по правилима предратног судског
извршног права могло је да се остварује најдаље у року од три годи-
не од дана сазнања за штету. Међутим, извршни дужник који је имао
намеру да се користи својим правом првенствене наплате на каузији
коју је положио предлагач ради покрића трошкова и евентуалне
штете, био је дужан да у строгом року од 15 дана од правноснажнос-
ти одлуке којом је укинута мера обезбеђења затражи накнаду при-
чињене му штете. Суд је био дужан да каузију задржи све дотле док
не постане правноснажна одлука о накнади штете. Изузетно, од овак-
вог решења је могло да се одступи уколико би извршеник пристао да
се каузија врати.

11. О захтеву за накнаду штете проузроковане неосновано од-
ређеном претходном одн. привременом мером стварно је надлежан
да одлучује суд који је одлучио да се дозволи и спроведе обезбеђење.
Суд обезбеђења одлучује о захтеву за накнаду штете пошто је по-
ступак обезбеђења као неоснован обустављен. Сама околност да је код
тог суда вођен поступак обезбеђења, који је у одређеној вези са овом
специфичном парницом о накнади штете која се покреће предлогом
за накнаду штете пред судом обезбеђења, представља за законодав-

¹²⁾ Видети: Трива, С. — *op. cit.* стр. 340

¹³⁾ Трива, С. — *idem*, стр. 341.

¹⁴⁾ Тако и Трива, С. — *ibidem*.

¹⁵⁾ Дика, М. — Закон о извршном поступку, Загреб, 1978, стр. 225.

ца довољан разлог за прописивање правила о атракцији надлежности. Осим тога, атракција надлежности се оправдава и разлозима процене економије: решавањем насталог спора проузрокованог поступком обезбеђења одмах се ликвидира настали спор и тако отклањају и непосредне последице неосновано покренутог и вођеног поступка обезбеђења.

Суд обезбеђења може да одлучи о накнади штете тек кад решење о укидању мере обезбеђења постане правноснажно јер је тек његовом правноснажношћу постало евидентно да је одобрена мера обезбеђења била неоснована као и да извршни поверилац дугује накнаду штете. И поред тога што између ових поступака (поступка обезбеђења и поступка за накнаду штете) нема директне каузалне и временске повезаности, извесна веза између ових поступака постоји. Та веза се испољава не само у идентитету странака које су у поступку за накнаду штете промениле своје процесне улоге, већ и у томе да је поступак за накнаду штете последица претходно вођеног поступка која се на овој начин отклања.

Надлежност извршног суда за спровођење решења суда обезбеђења којим је одлучио о захтеву за накнаду штете проузроковане неоснованим одређивањем претходне одн. привремене мере одређује се према општим правилима о одређивању надлежног суда у извршном поступку.¹⁶⁾

12. Предлог којим се покреће поступак за накнаду штете пред судом обезбеђења треба да садржи наведене чињенице на којима извршни дужник заснива свој захтев за накнаду причинење штете, обрачун настале штете и означена доказна средства помоћу којих суд треба да се увери у постојање штете и њену висину.

Суд је везан диспозицијом извршног дужника, па може одлучивати само у границама истакнутог захтева.

13. У извршном поступку суд закazuје рочиште само кад је то законом одређено или кад сматра да је одржавање рочишта целисходно (чл. 26. ст. 2. ЗИП). О предлогу за накнаду штете суд обезбеђења одлучује по правилу без претходне усмене расправе јер њено обавезно одржавање није предвиђено законом у овом поступку.

У току поступка суд предузима потребне радње да би утврдио постојање штете, узрочног односа и саму висину штете. Могућно је да суд и информативно саслуша странке, ван усмене расправе.

14. По правилима предратног извршног процесног права суд обезбеђења је утврђивао висину штете по слободном уверењу.¹⁷⁾ У ЗИП којим је предвиђена сходна примена одредаба Закона о парничном поступку, ако законом није друкчије одређено, може се закључити да у овом поступку има места примени чл. 223. ЗПП. То значи да суд у овом поступку утврђује висину штете по слободној оцени на основу података из предлога и предложених доказа. Начело еко-

¹⁶⁾ Месна надлежност је регулисана одредбама чл. 252. и 262. ЗИП

¹⁷⁾ О недостајима термина „слободно судијско уверење“ детаљно: Марковић, М. — Грађанско процесно право, књ. I, св. 1, Београд, 1957, стр. 112. и 113.

номичности и ефикасности, на којима се овај сумарни поступак заснива, не дозвољавају да се поступак одуговлачи. Чим суд утврди да извршеном дужнику припада право на накнаду штете, он ће, пре свега, на основу индиција и на основу предложених доказа, одредити висину штете. У циљу утврђивања висине штете, у поступку неформалног доказивања, суд може на брз и погодан начин да утврди висину штете. У том циљу суд може да одлучи да саслуша и странке.¹⁸⁾ Он ће моћи да саслуша странку и ван рочишта уколико нађе да је то потребно ради разјашњења поједињих питања или изјашњења о предлогу извршног дужника (чл. 26. ст. 4. ЗИП).

Слободна оцена суда у погледу висине причињене штете не значи ни арбитрарну ни дискрециону оцену. Суд обезбеђења ће бити дужан да своју одлуку образложи и да изнесе мотиве којима се руководио приликом одлучивања.

15. О постојању права на накнаду штете, постојању штете и њеној висини, одлучује суд обезбеђења не само на основу правила срдског извршног права, која право на накнаду ове штете предвиђају и регулишу, већ и на основу правила облигационог права о накнади штете.¹⁹⁾ Правила облигационог права о накнади примењују се као допунска или као самостална правила.

16. О захтеву за накнаду штете суд обезбеђења одлучује решењем (чл. 260. ст. 5. ЗИП).

Решењем којим усваја захтев за накнаду штете суд налаже извршном повериоцу да у одређеном року накнади причињену штету извршном дужнику. Решење има кондемнаторни карактер јер суд њиме одлучује о захтеву за осуду на чинидбу. По свом карактеру ово решење одговора осуђавној пресуди парничног суда.

Законом о извршном поступку није одређен парцијални рок, тако да у смислу чл. 14. ЗИП важе решења из чл. 328. ЗПП.

17. Против решења суда обезбеђења о накнади штете причињене неоснованом претходном одн. привременом мером може се изјавити жалба. Жалба се може изјавити и против одлуке суда којом се предлог одбија или одбације.

Решење којим се усваја захтев за накнаду штете има кондемнаторни карактер — суд налаже извршном повериоцу једну конкретну заповест за испуњење обавезе на накнаду штете у одређеном износу и у одређеном року. Због тога се ово решење побија жалбом која има деволутивни и суспензивни карактер. Против овог решења суда обезбеђења странка не може да изјави приговор.

Жалба против решења о накнади штете има суспензивно дејство (чл. 260. ст. 6. и 272. ЗИП). Овакво законодавно решење представља изузетак од правила извршног процесног права о несуспензивности жалбе. (чл. 8. ЗИП)

У парничном поступку, жалба против решења увек има суспензивно дејство а само изузетно несуспензивно дејство и то само

¹⁸⁾ По правилима предратног права суд је могао да саслуша странке под заклетвом да би утврдио висину штете. Видети пар. 431. Закона о извршењу и обезбеђењу.

¹⁹⁾ Видети: Благојевић, Б. — *op. cit.* стр. 639.

kad je to законом предвиђено. Пошто се ради о адхезионом поступку, о поступку у коме се решава парнична ствар по правилима извршног процесног права, сасвим је разумљиво што је законодавац одступио од правила о несусpenзивности жалбе. С друге стране, одлука о накнади штете представља извршну исправу која ће бити једна од претпоставки за дозволу извршења, те се, на овај начин, преду пређује евентуално противизвршење.

Жалба је и једнострани правни лек. Противнику жалиоца не пружа се могућност да одговори на жалбу и да се тако о њој изјасни.

18. Против правноснажног решења о накнади штете причине-не спровођењем неосноване претходне одн. привремене мере није до-пуштена ревизија нити понављање поступка (чл. 9. ЗИП).

19. Чим решење о накнади штете које је донео суд обезбеђења постане правноснажно и извршно, на основу њега као извршне исправе, може се тражити извршење. Извршење се спроводи на имо-вини извршног повериоца у чију је корист привремена мера била одређена и који је као штетник и облигациони поверилац у овом поступку добио улогу извршног дужника.²⁰⁾

20. Поступак за накнаду штете проузроковане неоснованим одређивањем претходне или привремене мере представља посебан и самосталан поступак у поступку обезбеђења. У овом поступку суд обезбеђења врши функцију суђења — решава један грађанскоправни спор тако што одлучује о једном грађанскоправном захтеву — о захтеву за накнаду штете. По својој суштини, овај поступак пред-ставља специфичну парницу која се води у оквиру извршног посту-пка. Поступак пред судом обезбеђења представља један од начина за решавање једног грађанскоправног спора при чему суд не при-мењује правила парничног поступка.

Овакво законодавно решење, инспирисано разлозима правич-ности, економичности и ефикасности, настало је по узору и некри-тичком угледању на одговарајући поступак регулисан правилима предратног извршног процесног права.²¹⁾ То је и разлог што овакво законодавно решење показује одређене недостатке. Пре свега, зако-нодавац није дао могућност да се о штети одлучује и у парничном поступку. Разлози економичности и ефикасности имали су превагу над принципом контрадикторности. Законодавац је предвидео да је једини и искључиви правни пут за решавање спора за накнаду штете изазване неоснованом претходном или привременом мером поступак обезбеђења. Тако је парнични поступак који је за одлучивање о зах-тевима овакве природе редовни правни пут у овој правној ствари искључен. Тиме је странка лишена могућности да у поступку који јој пружа више процесних гаранција и који је прилагођен природи са-ме правне ствари штити и остварује своје право. Странци је ускраћена и евентуална могућност избора поступка пружања правне заштите (парнични или извршни поступак) иако такве могућности код против-

²⁰⁾ Лазаревић, А. — *op. cit.* стр. 243.

²¹⁾ Тако и Трива, С. — *op. cit.* стр. 341.

извршења сам ЗИП предвиђа. Коначно, странкама није загарантовано да ће одлука бити и правилна и законита.

За одлучивање о захтеву за накнаду штете надлежан је судija појединач, без обзира на висину штете.

Иако се ради о контрадикторним захтевима странака, јер се у поступку решава спор о накнади штете, странке су у овом поступку лишене права да расправљају пред судом јер у овом поступку усмена расправа није обавезна.

Страначка процесна овлашћења су знатно ревидирана и редуцирана. Странке су лишене права да расправљају пред судом, лишена су права на двострану жалбу против пресуде, ограничено је право на изјављивање ванредних правних лекова, искључени су ревизија и понављање поступка, краји су рокови за изјављивање редовних правних лекова.

Суд обезбеђења одлучује о материјалноправном овлашћењу — о праву на накнаду штете које се редовно штити по правилима парничног поступка, у време кад је поступак обезбеђења већ обустављен. Законодавац, међутим, није предвидео могућност да се захтев за накнаду штете може остваривати и у редовном парничном поступку, нити је, евентуално омогућио да се у овом адхезионом поступку примењују правила парничне процедуре у већој мери но што то допушта чл. 14. ЗИП.

21. Поступак за накнаду штете проузроковане неоснованом претходном одн. привременом мером је самостални когниционални поступак у коме суд одлучује о једном субјективном праву извршног дужника. Овај поступак се спроводи, као адхезиони поступак, по правилима извршног процесног права, које га регулише. Инспирацију за овакво законодавно решење треба тражити у начелу економичности и ефикасности, која су однела превагу над правилношћу. Законодавац је настојао да уобличи брз и економичан поступак, једноставан и некомпликован поступак који би омогућио да и суд и странке уштеде у раду, времену и средствима. Овако конципиран поступак не пружа странкама процесне гаранције које пружа парнични поступак те је ваљало предвидети и могућност да се ова врста спора може решити и у парници.

LA PROCÉDURE DES DOMMAGES-INTERETS CAUSES PAR UNE MESURE PRÉLIMINAIRE OU PROVISIONNELLE NON-FONDÉE

— Résumé —

Selon les dispositions de la Loi relative à la procédure d'execution de 1978, il est prévu et réglementé le droit du débiteur dans la procédure d'execution pour la compensation du dommage lequel il a supporté parce que la mesure préliminaire ou provisionnelle est définie sans fondement dans la procédure de garantie. Selon les prescriptions du domaine du droit de la procédure judiciaire d'execution est prévu non seulement une autorisation juridique et matérielle mais la procédure mais aussi la procédure pour sa réalisation et sa protection judiciaire. Cette procédure menée en tant que procédure adhésive dans le cadre de la procédure de garantie au cours de laquelle est délibéré le litige des dommages-inérêts, est bien différente de la procédure civil régulière en ce qui concerne la compensation du dommage.

Dans ce travail l'auteur fait l'analyse de la procédure des dommages-intérêts causés par une mesure préliminaire ou provisionnelle qui a été mal définie et réalisée, la procédure à laquelle, dans la littérature juridique yougoslave, une attention adéquate n'a pas été prêtée.

Après avoir analysé les suppositoins des dommages-intérêts prévues par la Loi de la procédure d'execution, l'auteur représente minutieusement la procédure seule, détermine sa nature juridique et analyse les dispositions la Loi de la procédure d'execution relatives à cette procédure de la protection juridique.